

[Skriv ut sidan](#)

Detta är en utskrift från Göteborgs-Posten.

Uppdaterad: 2008-03-26 15:23

Hundutbildare 08

Att utbilda hundar till ett redskap för synskadade är inget gulligt jobb, menar Carin Sandersnäs som driver en av Sveriges två ledarhundsskolor.

- Det är allt från att välja ut valpföräldrar till att släpa på konor för att bygga hinderbanor. Och så fyra timmars motion per dag!

Hemma hos Carin Sandersnäs är det full storm. Labradorerna Anton, Nicko och Zimba, samt bostonterriervalpen Doris, är nära att välta både avspärningar och besökande journalister i huset i det gamla Lundby. Här bor hundarna periodvis medan de tränas av Carin.

Anton, som inom kort skall göra sitt slutprov under övervakning av Synskadades Riksförbunds (SRF) kontrollant, är ett gott exempel på Carin Sandersnäs filosofi: det handlar inte om att göra maskiner av hundarna. De kan vara hur busiga som helst - tills ledarselen åker på.

- Jag vill inte tvinga någon hund att bli ledarhund. Vill den hellre spåra och söka, då får den göra det. För mig är det viktigt att välja ut hundar som tycker om den här typen av jobb.

Arbetet börjar faktiskt redan med att se ut lämpliga föräldrar, även om det är "lite av ett lotteri" att åka Sverige runt och köpa åttaveckorsvalpar, förklarar Carin Sandersnäs.

Sitt första år bor valpen hos en fodervärd, sedan flyttar den till Carin som under tre veckor testar om den duger som servicehund. Tio inköpta valpar skall bli tre.

- Kan den koppla av på landet, trots hästar och harar, eller är den för intresserad av sin omgivning? Är den trygg och lugn i stads- och hemmiljö? Och så medicinska faktorer, den måste vara frisk.

Labradoren Anton har under det senaste halvåret tränats i villaområden, på landsväg, i stadsmiljö och på hinderbanor, där han bland annat har fått lära sig att tänka att han är lika bred som hund och människa tillsammans och lika hög som en människa. Och så förstås apportering, sökkommandon och inkallning med störning.

- Om det ligger en bröds kalk på vägen, då skall han kunna springa förbi. Men eftersom det är en labrador brukar han hinna plocka upp den i farten! säger Carin och skrattar.

Ledarhunden tränar in fasta promenadrundor med ett antal markeringspunkter i form av stolpar eller elskåp, för att den synskadade skall kunna orientera sig utmed vägen. Utifrån de rundorna kan man sedan göra olika avstickare.

- Jag kan ju inte lära hunden "gå till apoteket!" för jag vet inte i vilken stad den kommer att hamna, förklarar Carin.

När hunden är färdigtränad och godkänd av SRF matchas den med en lämplig synskadad ledare. Deras första tre veckor tillsammans är Carin Sandersnäs med, för viss lydnadsträning och för att bana in de promenadsträckor hunden behöver lära sig på sin nya hemort. Dessutom agerar hon dygnet-runt-jour för de problem som kan tänkas

uppstå mellan hundar och värdfamiljer.

- Mitt hjärta brinner ju för min hund, jag vill att allt skall fungera bra! Jag tänker mycket på hunden när jag har lämnat ifrån mig den, men jag vet vilken glädje den bereder. Och det är ju dresseringen som är mitt kall.

Det var i slutet av 90-talet som hundintresset tog Carin Sandersnäs till Hundskolan i Sollefteå AB:s fördjupade hunddresseringsutbildning. Idag finns den utbildningen inte längre.

- Det är jättekonstigt. För nu finns det inget sätt att rekrytera professionella tränare. Jag får många samtal från människor som vill lära sig, men då får det bli någon form av lärlingsvariant, att de går bakom mig hela dagarna och själva finansierar det.

- Av vad jag känner till finns det bara sju personer, på två hundskolor, som lär upp hundar på heltid. Vi utbildar årligen 23 hundar. Samtidigt som Norge gör 19 hundar till Sverige varje år!

En strålande onsdag två dagar senare i parken intill Nils-Ericsonsterminalen har Carin Sandersnäs just tagit på sig mörkerglasögonen och gripit tag i Antons sele. Kvalitetsinspektören Bengt Borg från SRF tittar på, för idag är det upp till bevis för Anton.

- Fööre! säger Carin bestämt, och Anton vandrar iväg.

Varje gång Anton stannar vid en markeringspunkt knackar Carin med käppen, för att visa att hon hänger med. En mamma intill Centralstationen skyndar sig att samla in sina barn när Anton pinnar förbi i full fart, även om han hinner med att nosa på en utsträckt tumvantehand.

Plötsligt tappar Carin sin vita käpp.

- Var är den? säger hon och Anton plockar genast upp käppen och räcker försiktigt fram den.

Efter en spårvagnsfärd till Nordstan får Anton lägga sig utanför en affär och vänta medan Carin Sandersnäs försvinner ur sikt.

En överförfriskad herre glider upp och börjar prata med Anton som försöker hålla masken, men till slut reser sig upp och viftar på svansen. Bengt Borg får gå fram och reda upp situationen.

- Men han gillar ju mig, protesterar mannen. Det får la' han göra om han vill?

Antons utspel var dock helt inom ramen, menar Bengt Borg.

- De är ju hundar. Det handlar om att den synskadade skall kunna hantera situationen. Att börja skälla på andra hundar är inte okej, men lite nyfikenhet är bara naturligt.

När rundan börjar lida mot sitt slut kontrollerar Bengt att Anton inte har blivit för trött eller brister i koncentrationen. Men allt går fint - tills Anton plötsligt avviker från rutten och stannar utanför en av ingångarna till Femman. Carin lyfter förundrat på mörkerglasögonen och brister ut i skratt.

- Okej, jag har faktiskt varit inne här ett par gånger och handlat. Han kommer ihåg allt sånt där. Det var ju tur att det inte var en mer pikant affär...

FOTNOT: Anton klarade sig galant och fick två hundgodisbitar i belöning.

Kristin Helgesson Svenske
031-62 40 00

FAKTA**Carin Sandersnäs**

Ålder: 35

Bor: Kyrkbyn

Familj: Man, två söner å 3 och 5 år samt bostonterriern Doris, 4 månader

Intressen: Förutom hundar, huset

Övrigt: När jag var tre år och var och handlade med mamma parkerade hon mig alltid vid hundhyllan.

Där stod jag och fantiserade om vilken mat mina hundar skulle äta. När mina två bästa kompisar och jag skulle leka mamma, pappa barn var det aldrig bråk om vem som skulle vara vem. Jag var alltid hund, med en massa gosdjur (valpar) innanför tröjan!

Anton

Ålder: 2 år den 7 april

Familj: Ledarhundskompisarna Nicko och Zimba, samt den snälla foderfamiljen Blom på Hisingen

Ras: Labrador retriever

Intressen: Bitar sönder pinnar, äta hästbajs, ha labbefnatt (rusa runt och härja)

Övrigt: Hos familjen Blom brukar jag stå och vifta på svansen lite för nära kaminen, tills det börjar lukta bränt hår. Sedan kommer jag till lärare Carin med avsvedd svanspets... Vet inte riktigt varför jag gör så.

Carins omdöme: Jag har aldrig haft en hund som är så opåverkad av yttre miljöer. Anton är väldigt speciell, han har en tydlig av- och påknapp. Hos fodervärdarna på helgerna kör han järnet, men när man väl tar på selen är han väldigt lugn.

Copyright © 1995 - 2008 **Göteborgs-Posten**

[Stäng fönstret](#)